

Geschiedenis voormalig kloosterterrein blootgelegd

'Wie vaak langs komt krijgt veel te zien'

DEN HAAG - Het is droog. Een winterzonnetje doet pogingen de mensen van de afdeling Archeologie van de dienst Stadsbeheer te verwarmen. „Een best graafweertje”, vindt Eric Jacobs, projectleider van de opgravingen op het terrein aan de Kazernestraat. Het zit de archeologen mee: de lokatie, waar eens een klooster stond, heeft al diverse geheimen prijsgegeven. Voor Hage-naars die ook benieuwd zijn naar de geschiedenis van vroegere stadgenoten, worden twee rondleidingen over het terrein gehouden. Jacobs: „Wie regelmatig langs komt, krijgt veel te zien”.

door Wil Baghuis

Het gaat om het terrein achter de panden Lange Voorhout 6 en 8 en Kazernestraat 3. De oudbouw van de Algemene Rekenkamer is daar gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw voor diezelfde Rekenkamer. Van begin december tot eind februari heeft de afdeling Archeologie de tijd gekregen om de braakliggende lokatie te onderzoeken. De stedelijke archeologen willen gedurende deze periode geïnteresseerde burgers laten

meegenieten van hetgeen de opgravingen opleveren. Daartoe zijn twee rondleidingen gepland: op de woensdagen 1 en 15 februari van 15.30 uur tot 16.30 uur. Bovendien staat bij de opgraving een informatiepaneel waarop de stand van zaken wordt bijgehouden.

Wat is er momenteel meer te zien dan de 15e eeuwse kloostermuur, die waarschijnlijk tot de refter (eetzaal) van het klooster heeft behoord? Jacobs: „Dat verschilt met de dag. Wat je de ene dag opgraapt, kan de volgende dag al weer weg zijn, omdat we dan op een ander niveau zitten. Tijdens de rondleiding vertellen we de geschiedenis van het terrein. Vertellen we wat al gevonden is en wat we nog hopen aan te treffen”.

Bewoningsgeschiedenis

De lokatie heeft een drukke bewoningsgeschiedenis. Jacobs: „Uit de historische bronnen weten we dat in 1403 hier een dominicaner klooster gebouwd werd, waartoe ook de Kloosterkerk behoorde. Die bebouwing besloeg het hele terrein, van wat nu de Parkstraat heet tot de Kleine Kazernestraat. De hoofdgebouwen lagen aan de Parkstraat. Aan de Kazernestraat stonden bijgebouwen. Het middenter-

rein was ingericht als kloostertuin. Op de hoek van de Kleine Kazernestraat en het Lange Voorhout stond een gastenverblijf”.

De kloostergebouwen hebben in 1566 zwaar te lijden gehad van de beeldenstorm. Jacobs: „Het klooster bleef echter wel bestaan. Door de 80-jarige oorlog en andere ellende werd het toch in 1572 opgeheven. In 1583 wordt begonnen met delen van het klooster af te breken. Een aantal gebouwen kreeg een herbestemming, verder werd het terrein opgedeeld in kleinere erven”.

Geschutsgietrij

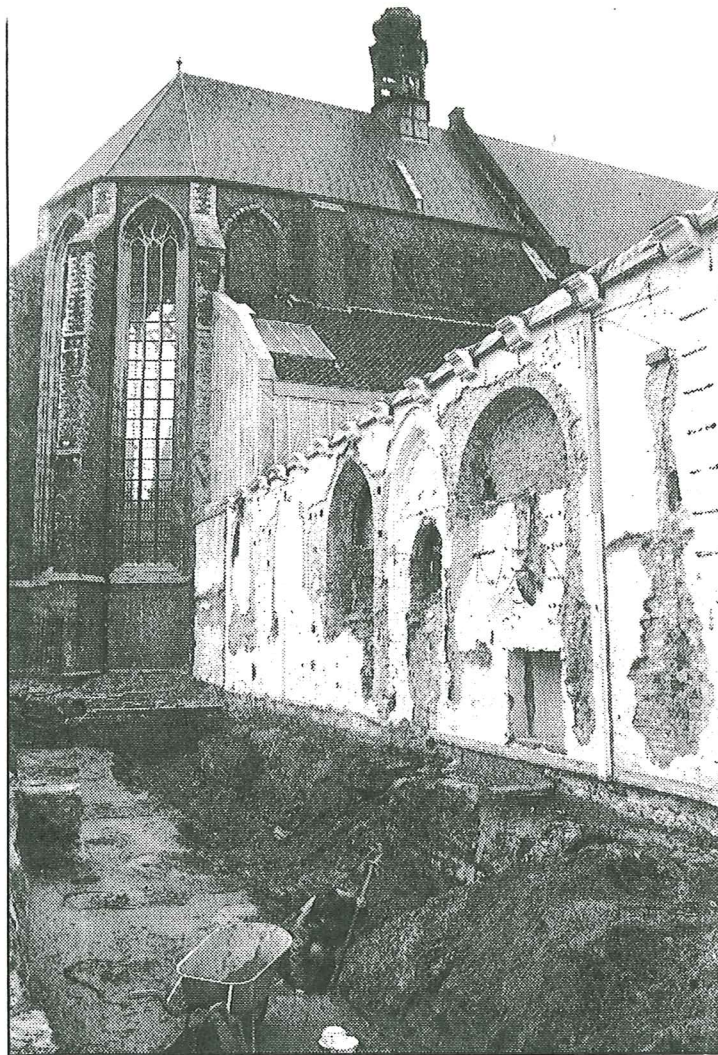
Na de afbraak van het klooster groeit rijke bewoning aan het Lange Voorhout. Jacobs: „Die imposante panden staan daar nog steeds. Op het terrein achter deze woningen vestigde zich een geschutsgietrij. Dit bedrijf heeft zelfs een tijdje in de Kloosterkerk gezeten en had het opslagterrein hier, op het middenstuk. Verder zijn hier de maneges van het hof gevestigd geweest en een geneesmiddelenmagazijn. We spreken dan van de 17e, 18e eeuw. In de 19e eeuw verschijnt de Rekenkamer hier. Dat is allemaal bekend uit de historische bronnen. De periode vanaf 1600 is historisch goed gedocumenteerd. De bronnen geven echter alleen namen. Wij willen graag weten hoe het dagelijks leven in die tijd was. We hopen antwoord te krijgen op de vraag hoe bijvoorbeeld het klooster er precies uitzag en de inrichting van de tuin. Hoe leefden ze hier met z'n allen?”

Gevonden

Laat archeologen een beerput aantreffen en ze zijn zielsgelukkig. De inhoud van een beerput geeft namelijk vaak antwoord op veel vragen. Jacobs: „Aan zaden van planten kun je bijvoorbeeld afleiden wat er gegeten werd. Verder kan uit de inhoud opgemaakt worden of de bewoners arm of rijk waren. Achter de panden van het Lange Voorhout hebben we diverse beerputten ge-

• "Het zou leuk zijn als we iets van de bewoning van vóór 1403 zouden vinden".
(foto: De Posthoorn/Ronald Stam).

• Het is de bedoeling dat de kloostermuur die uit het midden van de 15e eeuw dateert, bewaard blijft. Aan de - nu vrijstaande - Kloosterkerk op de achtergrond is goed te zien hoe imposant er vroeger gebouwd werd.

(foto: De Posthoorn/Ronald Stam).

vonden, waaronder één met uitzonderlijk glaswerk. We troffen er veel kelkglazen aan en bokalen. In een andere beerkelder leken zich de resten van een opgeruimd boudoir af te tekenen. Hier zijn zalfpotjes en parfumresten uit het einde van de 17e eeuw gevonden. Opvallend hierbij is de vondst van glazen pipetjes”.

Te bewonderen is inmiddels een uit het midden van de 15e eeuw daterende muur. Jacobs: „Mogelijk was het de muur van de refter - eetzaal - van het klooster. Deze muur zal bewaard blijven en naast de nieuwbouw van de Rekenkamer blijven staan. De komende weken willen we onderzoek doen op de plaats waar het kloostergebouw zelf heeft gestaan. We hebben wel aanwijzingen en ideeën, maar weten niet hoe de kloosterbebouwing er precies uitzag. Verder willen we op het middenterrein onderzoek doen naar de

inrichting van de kloostertuin”.

Préhistorie

Maar Eric Jacobs en de zijnen willen dieper graven. „We willen ook graag weten wat hier zat vóór het klooster. Het is heel goed mogelijk om daar achter te komen. We vermoeden dat hier voor 1403 al bewoning was. Het zou leuk zijn als we iets daarvan terug zouden vinden. We zitten hier tevens op de zogeheten strandwal van Den Haag die van voor de préhistorie stamt. Het zou natuurlijk prachtig zijn wanneer we uit, bijvoorbeeld, de IJzertijd sporen van bewoning zouden aantreffen. Aanwijzingen hiervoor hebben we echter nog niet. Maar we hebben tot eind februari nog de tijd om de verschillende puzzelstukjes die we vinden op hun plaats te leggen en zo een compleet beeld te krijgen van hetgeen zich hier in vroeger tijden heeft afgespeeld en hoe het er heeft uitgezien”.